Dijkbewaking

We moeten de komende periode waakzaam blijven. Het is niet uit te sluiten dat aan het eind van de zomer en in het najaar zich oplevingen van het virus voordoen. Dit kunnen lokale oplevingen zijn, die zich ook snel over het hele land kunnen verspreiden. Hier moeten we ons goed op voorbereiden. Met een aanpak die ons in staat stelt om snel te acteren indien oplevingen zich voordoen. Daarbij is het uitgangspunt zo lokaal mogelijk ingrijpen en landelijk als dat nodig is, waarbij het kabinet alles in het werk wil stellen om een (gedeeltelijke) sluiting van de samenleving te voorkomen. Deze aanpak bestaat uit 4 sporen: 1) monitoring, 2) testen en traceren 3) vaccineren en 4) maatregelen. Tezamen vormen deze sporen onze dijkbewaking. Ik licht deze systematiek hieronder nader toe.

Spoor 1: monitoring

Het eerste spoor, monitoring, heeft als doel zicht houden op het virus en de verspreiding ervan. Daartoe behouden we de komende tijd het reguliere inschalingsoverleg met een afvaardiging van de GGD'en en Directeuren Veiligheidsregio's, alsook verschillende departementen. Het OMT is gevraagd om in het kader van een accurate en adequate inschaling, te adviseren over de herijking van de verschillende indicatoren waarmee veiligheidsregio's worden ingeschaald in een risiconiveau. PM: advies OMT 2 juli. Verder houden we vroegtijdig zicht op eventuele oplaaiingen door middel van rioolwatersurveillance, alsook door het gebruik en uitbreiden van de NIVEL peilstations. Uiteraard blijven we de resultaten van het monitoren van het virus publiceren op het corona dashboard.

Spoor 2: testen en traceren

Het tweede spoor, testen en traceren, heeft als doelen het opsporen en bestrijden van het virus, alsook het openhouden van de samenleving. Ondanks dat het aantal nieuwe besmettingen en ziekenhuisopnames hard aan het dalen is, blijft testen en traceren één van de belangrijkste instrumenten in de opsporing en bestrijding van het virus. Het advies blijft dat mensen met klachten zich moeten laten testen, ook als ze reeds gevaccineerd zijn. Onder de LCT gaat de stuurgroep overgangsfase, met vertegenwoordiging van betrokken ministeries en uitvoeringspartijen als de GGD en Dienst Testen, aan de slag met het opstellen en uitwerken van dit advies. Mede daarom blijft een significante basistestcapaciteit met opschalingsmogelijkheden van groot belang ook dit najaar. Ik heb de LCT gevraagd om mij te adviseren o.a. over de omvang van de benodigde testcapaciteit dit najaar, waarbij ook scenario's en mogelijkheden voor opschaling worden meegenomen. Daarmee voldoe ik ook aan de motie[1] van den Berg en Paternotte over de opschaling van testcapaciteit. Daarnaast kunnen testen ook een rol blijven spelen bij het openhouden van de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan grote evenementen waar duizenden mensen samenkomen. Daarnaast zetten we de komende periode in op het meer risicogericht testen, van onder meer reizigers en in het onderwijs. Ook komt er meer nadruk te liggen op het gebruik van zelftesten en zetten we in op mobiele testcapaciteit. De komende periode blijft het van belang dat uitbraken en clusters snel opgespoord kunnen worden. We voorzien dat lokaal grootschalig risicogericht testen nodig is om nieuwe haarden direct onder controle te krijgen. De GGD zal mobieler en gerichter kunnen reageren. Als laatste onderdeel zetten we in op voldoende kiemsurveillance, zodat nieuwe varianten kunnen worden opgespoord.

PM: check met dubbelingen volgende passage over testen en traceren en check of BCO hier of in passage testen en traceren genoemd wordt

Spoor 3: vaccineren

[1] Kamerstuk 25 295 nr. 1251

Het derde spoor, vaccineren, heeft als doel het bereiken van een zo hoog en homogeen mogelijke vaccinatiegraad. Dat doen we allereerst door gerichte benadering van doelgroepen. GGD'en zetten deze zomer hun expertise en capaciteit gericht in om de vaccinatiegraad onder bepaalde doelgroepen en in specifieke regio's te verhogen. Bijvoorbeeld door laagdrempelig en zonder afspraak te vaccineren; het opzetten van pop-up vaccinatielocaties en het bieden van maatwerk voor specifieke doelgroepen in wijken met een lager dan gewenste vaccinatiegraad. Daarnaast is op 30 juni besloten tot het beschikbaar stellen van vaccins aan jongeren vanaf 12 jaar. De vaccinatie van 12 tot en met 17 jarigen heeft volgens de modellering van het RIVM een positieve invloed op de verspreiding van het virus en geeft nieuwe varianten minder kans. Door het beschikbaar stellen van vaccins aan jongeren, wordt de kans dat het reproductiegetal deze winter boven de 1 uitkomt kleiner. Berekeningen van het RIVM laten zien dat door jongeren te vaccineren het reproductiegetal met 20-35% kan afnemen. Het OMT en de Gezondheidsraad onderzoeken deze zomer de noodzaak van een herhalingsprik, ofwel boostervaccinatie, als onderdeel van de vaccinatiecampagne en in context van de epidemiologische situatie. De boostervaccinatie zou enkele weken tot maanden na vaccinatie kunnen worden gegeven. De inschatting van de noodzaak hangt mede af van de uitkomst van nu lopende onderzoeken. Het is ook goed mogelijk dat dit met name voor enkele groepen in het bijzonder gaat gelden. Deze boostervaccinatie kan een belangrijke bijdrage leveren aan bescherming, bijvoorbeeld bij opkomst nieuwe virusvarianten.

PM: check met dubbelingen volgende passage over vaccineren

Spoor 4: maatregelen

Het vierde spoor, maatregelen heeft als doel de overdracht van het virus te beperken en mogelijke oplevingen gericht te bestrijden. Hierbij zal een integrale weging worden gemaakt langs de vier doelstellingen die het kabinet hanteert in de bestrijding van het virus. Deze 4 doelstellingen zijn: (1) een acceptabele belastbaarheid van de zorg, (2) het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving, (3) zicht houden op en inzicht hebben in de verspreiding van het virus en (4) het sociaal-maatschappelijk perspectief gericht op beperken van economische en maatschappelijke schade op korte termijn, aandacht voor structurele maatschappelijke en economische schade en voorkomen dat de lasten onevenredig neerslaan bij bepaalde groepen. Om deze 4 doelstellingen te behalen, is het voorstel om ons voor te bereiden op 2 scenario's: één scenario met een beheersbare opleving van het virus en één scenario met een zware opleving van het virus. De huidige dijkbewaking voor maatregelen valt uiteen in drie soorten maatregelen: contactbeperkende maatregelen (zoals de 1,5m-regel), basismaatregelen (hygiënemaatregelen) en bronmaatregelen (bijv. isolatie, thuisblijven en testen bij klachten, quarantaine). Voor deze verschillende soorten maatregelen blijft de publiekscommunicatie de komende tijd doorlopen om het belang ervan onder de aandacht te brengen. Hierbij brengen we ook het belang van ventileren en luchten op een passende manier onder de aandacht. In een later deel van deze brief ga ik dieper in op het belang van ventileren en luchten. Tenslotte zijn er maatregelen gericht op reizen van kracht, waaronder de quarantaineplicht en testplicht; vliegverboden en inreisverboden; en het Digital Covid Certificate.